

Liturgie zondag 3 april

Welkom en stilte

Lied 221: 1 en 2

Bemoediging en groet

Liturgisch bloemstuk, "Ik ben de ware wijnstok".

Gebed om ontferming

Heer, wij bidden voor de wereld, voor de wereld van vandaag,
voor het meisje dat zegt: ik zie het niet meer zitten;
voor de jongen die bekent: ik leef soms niet zo graag;
voor de mannen en vrouwen die slechte ouders hadden,
voor ieder die nooit liefde heeft gekend.

Heer wij bidden u voor de wereld, voor de wereld van vandaag.

Heer, wij bidden voor al die mensen, voor al die mensen van vandaag,
die bang of erg verdrietig zijn,

die ziek of heel vaak eenzaam zijn;

voor al die mensen in alle landen zonder vrijheid, zonder banden.

Heer wij bidden u voor al die mensen,

voor al die mensen van vandaag.

Heer, wij bidden voor de wereld, voor de wereld van vandaag,

dat de wereld niet ten onder gaat door bruto geweld of loze haat,
maar dat we ook het mooie en het goede mogen zien,

zodat we ook nog kunnen danken:

Heer wij danken u voor die wereld, voor die wereld van vandaag. Amen.

Lied 43: 1, 2 en 3.

Gebed voor de opening v.h. Woord

Gij, die met liefde over ons mensen spreekt,

schenk licht in ons bestaan, open ons uw Woord,

en doe ons de liefde ervaren waardoor Gij de wereld

herschepst en bewaren zult, door Jezus uw Zoon, dit uur

en alle dagen, tot in eeuwigheid, Amen.

Lezing Jesaja 58:6-11

Lied "Toekomst vol van hoop" van Sela (opname)

Lezing Lucas 20:9-19

Lied 1008: 1, 2 en 3.

Verkondiging

orgelspel

Lied 561 helemaal.

Geboden afgesloten met 'Onze Vader'

Hemelse Vader,

U, die het leven wilt en niet de dood,

U die het leven geeft;

Wij danken U voor dat wat wij niet bevatten,

maar ons wel sterkt: voedsel en vriendschap, de woorden die ons oproepen tot
delen met de armen en de liefde van Christus..

Gij wilt ons leven sterken met Kracht die alle verstand te boven gaat.

Maak ons ontvankelijk voor Uw kracht buiten ons en in ons.

Wij bidden voor de vluchtelingen die al lange tijd vastzitten in Griekenland. Wij bidden voor de mensen in Oekraïne, die zo vreselijke lijden onder het geweld. En voor de vluchtelingen die de oorlog daar ontvluchten en hiernaar toe komen. Wees met hen en met allen die hulp bieden in de nood.

Wij bidden voor mensen die alleen gelaten worden, in eenzaamheid en angst, in verdriet en doodsnoed. Geef dat zij een hand vinden die hen redt, een mens die een vriend wordt. Geef ons moed om die mens voor hen te zijn.

Wij bidden voor hen die zich zorgen maken over zichzelf; dat zij hun zorgen kunnen delen met anderen.

Voor wie zich afsluiten in teleurstelling, dat er plaats mag zijn voor hun verdriet, dat er oren zijn die luisteren.

Voor wie lijden aan de breekbaarheid van lijf en leden, van hart en geest, geef Gij hun de kracht om die ziekte te dragen, Wees voor hen als een lamp die nooit dooft.

Geef dat zij zo mogelijk genezing kunnen vinden.

Zo bidden wij U in stilte.... in naam van uw Zoon, die ons leerde bidden: Onze Vader

Slotlied 425
Zegen, amen.

Tekst van het lied van Sela:

In de nacht van strijd en zorgen, kijken wij naar U omhoog;
biddend om een nieuwe morgen, om een toekomst vol van hoop.
Ook al zijn er duizend vragen, al begrijpen wij U niet,
U blijft ons met liefde dragen, U die alles overziet.

U geeft een toekomst vol van hoop, dat heeft U aan ons beloofd.
Niemand anders, U alleen leidt ons door dit leven heen.
U heeft ons geluk voor ogen, Jezus heeft het ons gebracht:
Mens, als wij, voor ons gebroken in de allerzwartste nacht.
U geeft een toekomst vol van hoop, dat heeft U aan ons beloofd.
Niemand anders, U alleen leidt ons door dit leven heen.

U bent God, de Allerhoogste, God van onbegrensde macht
Wij geloven en wij hopen op het einde van de nacht
U geeft een toekomst vol van hoop, dat heeft U aan ons beloofd.
Niemand anders, U alleen leidt ons door dit leven heen.

Verkondiging: Gemeente van onze heer Jezus Christus,

De gelijkenis van de boze pachters komt regelmatig voor op het rooster van de kerk. En elke keer is het weer schrikken. Het loopt niet goed af met die wijnbouwers. Aan het eind komt de Heer zelf en doodt ze. De luisteraars schrikken, 'dat nooit!' roepen ze. Ze begrijpen wel dat het over henzelf gaat. En daarom schrikken wij ook. Zou het ook over ons kunnen gaan? Wat doen wij eigenlijk met

het stukje aarde dat ons door God gegeven is? Brengen wij wel de goede vruchten voort die de Heer verwacht van zijn pachters?

Goede vruchten: waar hebben we het dan over? In Jezus' tijd was er de tempel, waar dagelijks offers voor God gebracht werden. De Joden moesten het eerstgeboren kalf of het eerstgeboren schaap naar de tempel brengen; en ook de eerstelingen van het graan en de andere gewassen. Dat was de opbrengst waar God recht op had, want het land Israël was tenslotte van God en niet van mensen. Gaat het Jezus dan om die offers? Nee, het gaat Hem om iets heel anders. De priesters brengen wel offers, maar zij schieten in Jezus' ogen tekort in naastenliefde. Dat wordt duidelijk in een andere gelijkenis, ook in het Lucasevangelie. Een man ligt zwaargewond naast de weg. Een priester komt uit Jeruzalem, hij is nog vol van zijn dienst in de tempel. Maar wat doet hij? Hij loopt in een boog om de gewonde man heen. En een leviet die ook had geholpen in de tempel, die doet net zo onverschillig, hij toont geen naastenliefde.

Dat is wat Jezus telkens weer mist bij de religieuze leiders: naastenliefde. Meeleven met mensen in nood, er niet in een boog omheen lopen, maar iets van barmhartigheid laten zien. Dat is ook wat de profeten vroeger in Gods naam tegen de koning moesten zeggen: barmhartigheid wil ik en geen offers! omdat u geen barmhartigheid toont met de armen, de vreemdelingen, de weduwen en de wezen, daarom zal het slecht met u aflopen. Jezus vertolkt opnieuw de kritische stem van de profeten. Want ook in zijn tijd was er een heleboel schrijnende armoede. En de religieuze leiders deden te weinig om die nood te verlichten.

In de Jesajatekst gaat het over het vasten. De Israëlieten waren gewend hun eten te laten staan om hun toewijding aan God te tonen. Ze hoopten dat hun gebeden dan verhoord zouden worden. Maar tegelijk lieten ze het onrecht in hun midden bestaan. Dat kan toch niet: je vroom gedragen, maar niks tegen onrecht doen. God zegt dan dat Hij een heel ander vasten wil zien: misdadige ketenen losmaken, d.w.z. mensen die onterecht gevangen zijn genomen, loslaten! De verdrukten bevrijden en ieder juk breken, d.w.z. een einde maken aan slavernij en aan onrechtvaardige arbeidsverhoudingen. Onrecht, dat eruit bestond dat arbeiders geen fatsoenlijk loon kregen, dat ze ondanks hun harde werk toch in schrijnende armoede verkeerden. Maar het gaat nog verder: je brood delen met de hongerige, onderdak bieden aan armen zonder huis. Ik moet daarbij denken aan de vluchtelingen uit Oekraïne, die nu een beroep op ons doen. Maar ook de Syrische vluchtelingen op de eilanden van Griekenland, die vaak al jaren ontheemd zijn.

Het was een barre winter op het Griekse eiland Lesbos. Vluchtelingen op Lesbos staan er niet alleen letterlijk, maar ook figuurlijk in de kou. De organisatie Borderline biedt vluchtelingen die vastzitten op Lesbos eerste hulp en informatie, maar vraagt ook aandacht voor de oorzaken van de problemen. Alice: "Met steun van Kerk in Actie geven we vluchtelingen informatie in ons kantoor in Mytilini, de hoofdstad van Lesbos. We begeleiden hen met hun papieren, huren enkele huizen voor vluchtelingengezinnen, houden een oogje op de nieuwkomers die het eiland bereiken en bevoorraden enkele mensen die in het kamp wonen."

Het kantoor van Borderline herbergt nu ook andere initiatieven, zoals een mensenrechtenorganisatie, zwangerschapsvoorlichting en een zelfsturende coöperatie voor vluchtelingenvrouwen. Alice: "We zien dagelijks vruchtbare ontmoetingen die ons hoop geven dat een inclusieve gemeenschap mogelijk is ondanks alle isolatie en repressie tegen vluchtelingen hier."

Die repressie gaat heel ver. “De laatste maanden zagen we ook brute vormen van pushbacks van mensen die Lesbos al hadden bereikt en zich verstopten op de stranden, in bossen en in dorpen. We waren dit jaar al getuige van vier pushbacks, waarbij in één geval 17 kinderen in een reddingsvlot werden gegooid dat urenlang in de donkere Egeïsche Zee dreef voordat ze werden gered door de Turkse kustwacht. Deze kinderen waren al veilig op het strand – net op Europese bodem – en na dit ‘welkom’ van de autoriteiten zaten ze enkele uren later weer op zee. Levensgevaarlijk.” En zo zijn er een heleboel verhalen over mensen die terug de zee op zijn geduwd.

Alice voelt zich machteloos bij dit alles. “Wat mensen overkomt, alleen maar om te voorkomen dat ze een asielaanvraag indienen. Dit is niet menselijk, en dit mag niet de prijs zijn die Europa wil betalen om de grenzen te sluiten. Het is hoopvol dat de grenzen open zijn voor de vluchtelingen uit Oekraïne, maar we zouden zo graag willen dat ook hier de dingen veranderen. Blijkbaar is de wil er niet om mensen die uit andere delen van de wereld bescherming zoeken binnen te laten.”

Na de oproep tot barmhartigheid, komt de profeet met een zegen: Dan breekt je licht door als de dageraad, je zult spoedig herstellen. Eigenlijk staat er: je zult genezen, zoals een wond geneest. De wond die genezen moet worden, dat is de zonde, de ontrouw aan God. Die wond geneest niet door vasten en offeren, maar door barmhartigheid te tonen aan mensen in nood. Als je dat doet, dan zal het heil voor je uitgaan en de majesteit van de Heer vormt je achterhoede. God zal voor en achter je zijn, je zal weer bij Hem geborgen zijn. En dan hoef je ook niet bang te zijn dat God je gebeden niet zal horen. Want, zegt de profeet, “dan geeft de Heer antwoord als je roept; als je om hulp schreeuwt, zegt Hij: hier ben ik.”

Jezus vertelt over de knechten, die allemaal mishandeld of gedood werden. Maar dan komen we bij het meest aangrijpende van de gelijkenis. De heer van de wijngaard neemt een nieuw initiatief. Hij zendt... zijn zoon! Normaal zou dat ondenkbaar zijn. Wie stuurt er nu zijn zoon nadat tal van knechten zijn gedood? Wie durft dit risico aan? Wat zou het begrijpelijk geweest zijn als de eigenaar van de wijngaard voor de harde lijn had gekozen en een politiemacht gezonden had!

Opvallend is het geduld van deze man. En zijn geduld staat voor Gods geduld. Bent u wel eens verwonderd over het geduld van God? Hoe vaak komt Hij niet met een nieuwe aanmaning tot ons! Door middel van de prediking of via andere roepstemmen. In de gelijkenis wordt de zoon gezonden die tevens de erfgenaam van de wijngaard is. Het is duidelijk dat Jezus het over Zichzelf heeft. Hij is de geliefde Zoon van de Vader. Door Hem te sturen gaat God tot het uiterste. Dat is het hele evangelie. Wat een liefde van de Vader die zover is gegaan.

Jezus voegt hier een citaat uit psalm 118 aan toe: De steen die de bouwers afkeurden is de hoeksteen geworden. Wat betekent dit? vraagt Hij aan zijn hoorders, maar ook aan ons. Jezus is de hoeksteen van ons geloof geworden, Hij draagt ons in geloof, hoop en liefde. Hij heeft Gods opdracht van mededogen met de armen en bevrijding van de verdrukten, geheel en al vervuld. En uit liefde voor ons, wil Hij ons aannemen als broeders en zusters, die God Vader mogen noemen.

Ten slotte, De hoeksteen draagt ons door alle kritiek, die in deze gelijkenis wel heel scherp klinkt. Met Hem in liefde verbonden, kunnen we toch niet anders dan Hem volgen, met liefde voor allen die op ons pad komen. Maar als we Hem niet willen volgen, dan wordt deze steen tot een struikelblok, dan kom je ten val.

De oproep is dus om altijd bij Jezus te blijven, in zijn liefde te blijven, want dat zal ons tot een goed leven leiden. Een leven met oog voor de mensen in nood, maar ook een leven in verbondenheid met elkaar, omdat we in geloof de liefde van Christus delen. Amen.